

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 245/04-64

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 22. júna 2005 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Báránaya prerokoval sťažnosť Ing. M. O., V., zastúpeného advokátom JUDr. J. T., P., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní sp. zn. 2 C 531/99, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. M. O. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2 C 531/99 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Kežmarok p r i k a z u j e v konaní sp. zn. 2 C 531/99 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. M. O. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Kežmarok povinný mu zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Kežmarok je povinný nahradiť Ing. M. O. trovy právneho zastúpenia v sume 11 889 Sk (slovom jedenásťtisícosemstoosemdesiatdeväť slovenských korún) na účet právneho zástupcu JUDr. J. T. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažnosti Ing. M. O. vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2004 doručená sťažnosť Ing. M. O., V. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. T., P., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) Okresným súdom Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 2 C 531/99.

Porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny vidí sťažovateľ v nasledovne opísanom skutkovom stave.

Sťažovateľ uvádza, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 C 531/99 z 19. decembra 2001 v právnej veci o ochranu osobnosti bolo rozhodnuté, že sťažovateľ je ako odporca povinný zdržať sa určitých tvrdení týkajúcich sa navrhovateľa, doručiť svedkovi list v znení určenom okresným súdom, uhradiť navrhovateľovi sumu 200 000 Sk, trovy konania a právneho zastúpenia.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 4 Co 184/03 z 30. júna 2003 čiastočne potvrdil posudzovaný rozsudok okresného súdu v časti týkajúcej sa povinnosti sťažovateľa zdržať sa určitých výrokov týkajúcich sa navrhovateľa, povinnosti doručiť list svedkovi v znení určenom okresným súdom a povinnosti uhradiť náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľovi v sume 100 000 Sk. Vo zvyšnej časti odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ podal proti právoplatnému rozsudku v októbri 2003 dovolanie, pričom v sťažnosti uvádza, že spis nebol dosiaľ expedovaný z okresného súdu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Zároveň v časti predmetnej veci, ktorú krajský súd rozsudkom zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, okresný súd dosiaľ nerozhodol. Sťažovateľ podal sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu, odpoveď však nedostal.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny v konaní okresného súdu sp. zn. 2 C 531/99 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných prietahov. Zároveň sťažovateľ žiada primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 245/04-8 z 18. augusta 2004 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

Právny zástupca sťažovateľa vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 30. septembra 2004 oznámil, že sťažovateľ trvá na verejnom ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd výzvou zo 16. septembra 2004 požiadal predsedu okresného súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyjadril k sťažnosti sťažovateľa a oznámil, či trvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Predseda okresného súdu v stanovisku doručenom ústavnému súdu 11. októbra 2004 uviedol rozbor napadnutej veci s časovou analýzou jednotlivých úkonov tak, ako ich vypracovala zákonná sudkyňa prejednávajúca posudzovanú vec, pričom ďalšie návrhy na dokazovanie neboli okresným súdom predložené.

Predseda okresného súdu zároveň vo svojom vyjadrení uviedol, že okresný súd netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

III.

Ústavný súd nariadil na 22. jún 2005 verejné ústne pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili sťažovateľ a jeho právny zástupca, pričom ústavnému súdu bolo 21. júna 2005 doručené písomné ospravedlnenie neúčasti predsedu okresného súdu na pojednávaní z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti.

Na verejnom ústnom pojednávaní sa sťažovateľ a jeho právny zástupca pridržovali písomného znenia sťažnosti. Zdôraznila sa pritom najmä skutočnosť, že celková dĺžka predmetného konania je neprijateľná aj vzhľadom na predmet konania. Sťažovateľ a jeho právny zástupca zároveň žiadali, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že k porušeniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny v posudzovanom konaní došlo, pričom právny zástupca žiadal o pripustenie zmeny petitu v časti priznania primeraného finančného zadosťučinenia zo sumy 100 000 Sk na sumu 30 000 Sk.

IV.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľa, stanoviska predsedu okresného súdu, verejného ústneho pojednávania uskutočneného v konaní pred ústavným súdom 22. júna 2005, ako aj podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. 2 C 531/99 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Navrhovateľ doručil okresnému súdu 9. septembra 1999 žalobu týkajúcu sa ochrany osobnosti s prílohami proti sťažovateľovi ako odporcovi. Okresný súd vydal 10. septembra 1999 pokyn na doručenie výzvy navrhovateľovi, aby v určenej lehote uhradil súdny poplatok. Okresný súd vydal zároveň 10. septembra 1999 pokyn na doručenie návrhu na začatie konania sťažovateľovi, aby sa k nemu ako odporca vyjadril. Sťažovateľ doručil svoje stanovisko okresnému súdu 11. októbra 1999.

Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 28. októbra 1999 úhradu súdneho poplatku. Okresný súd nariadil 4. novembra 1999 termín pojednávania na 18. november 1999. Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 17. novembra 1999 faxové podanie, v ktorom ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní 18. novembra 1999 z dôvodu zabezpečenia obhajoby vo väzobnej trestnej veci.

Predvolaný svedok doručil okresnému súdu 18. novembra 1999 faxové podanie, v ktorom uviedol dôvody svojej neúčasti na pojednávaní 18. novembra 1999. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 18. novembra 1999 faxové podanie, v ktorom uviedol dôvody svojej neúčasti na pojednávaní 18. novembra 1999. Na pojednávaní 18. novembra 1999 boli neprítomní účastníci konania a predvolaný svedok, pričom pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito.

Okresný súd nariadil 31. mája 2001 termín pojednávania na 23. august 2001. Podľa úradného záznamu okresného súdu zo 16. augusta 2001 sťažovateľ so svojim právnym zástupcom nahliadli do posudzovaného spisu. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 23. augusta 2001 faxové podanie, v ktorom uviedol dôvody svojej neúčasti na pojednávaní

23. augusta 2001, pričom zároveň ospravedlnil aj neúčast' svojho právneho zástupcu na uvedenom pojednávaní.

Na pojednávaní 23. augusta 2001 vypovedal navrhovateľ a predvolaný svedok a pojednávanie bolo odročené na 2. október 2001. Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 28. augusta 2001 návrhy na vypočutie ďalších svedkov v posudzovanom konaní. Na pojednávaní 2. októbra 2001 právny zástupca navrhovateľa ospravedlnil neúčast' navrhovateľa na pojednávaní a právny zástupca sťažovateľa trval na vypočutí prítomného svedka za účasti navrhovateľa. Z uvedeného dôvodu bolo pojednávanie uznesením odročené na 30. október 2001.

Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 29. októbra 2001 faxové podanie, v ktorom uviedol dôvody neúčasti navrhovateľa na pojednávaní 30. októbra 2001. Na pojednávaní 30. októbra 2001 vypovedal sťažovateľ ako účastník konania a navrhol ďalšie dokazovanie týkajúce sa predmetnej veci, pričom pojednávanie bolo uznesením odročené na 20. november 2001.

Okresný súd prípisom z 30. októbra 2001 požiadal Úrad inšpekčnej služby Policajného zboru K., inšpekčný odbor o poskytnutie informácií týkajúcich sa predmetu konania. Predmetná odpoveď bola okresnému súdu doručená 20. novembra 2001. Na pojednávaní 20. novembra 2001 vypovedali účastníci konania a predvolaní svedkovia, pričom pojednávanie bolo uznesením odročené na 29. november 2001 za účelom predvolania ďalšieho svedka.

Okresný súd prípisom z 20. novembra 2001 požiadal zástupcov spoločnosti C., a. s., o poskytnutie informácií týkajúcich sa predmetu konania. Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 23. novembra 2001 doplnenie petitu žaloby navrhovateľa. Na pojednávaní 29. novembra 2001 okresný súd uznesením pripustil zmenu petitu žaloby, bol vypočutý predvolaný svedok a pojednávanie bolo uznesením odročené na 19. december 2001. Spoločnosť C., a. s., doručila okresnému súdu 23. novembra 2001 odpoveď na prípis okresného súdu z 20. novembra 2001.

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 5. decembra 2001 žiadosť o zaslanie kópie zápisnice z pojednávania uskutočneného 23. augusta 2001 a 17. decembra 2001 záverečné vyjadrenie k žalobe navrhovateľa s prílohami.

Na pojednávaní 19. decembra 2001 bol vyhlásený rozsudok č. k. 2 C 531/99-85, ktorým bola sťažovateľovi uložená povinnosť zdržať sa určitých tvrdení, doručiť svedkovi list určeného znenia, uhradiť sťažovateľovi určenú finančnú sumu a trovy právneho zastúpenia.

Podľa záznamu o zložení okresného súdu z 21. decembra 2001 navrhovateľ uhradil súdny poplatok za zmenu petitu žaloby 21. decembra 2001. Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 31. decembra 2001 vyčíslenie trov právneho zastúpenia. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 24. apríla 2002 sťažovateľ v uvedený deň nahliadol do posudzovaného spisu.

Právny zástupca sťažovateľa doručil okresnému súdu 3. mája 2002 odvolanie proti rozsudku okresného súdu č. k. 2 C 531/99-85 z 19. decembra 2001. Okresný súd vydal 20. mája 2002 pokyn na doručenie prípisu sťažovateľovi, aby v stanovenej lehote uhradil súdny poplatok za podané odvolanie. Okresný súd zároveň vydal 20. mája 2002 pokyn na zaslanie odvolania sťažovateľa na vyjadrenie navrhovateľovi. Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 30. mája 2002 vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa. Okresný súd prípisom z 30. mája 2002 zaslal spis krajskému súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní.

Podľa záznamu o zložení okresného súdu zo 4. júna 2002 sťažovateľ uhradil súdny poplatok za podanie odvolania 4. júna 2002. Okresný súd opravným uznesením č. k. 2 C 531/99-104 z 12. februára 2003 opravil výrok rozsudku č. k. 2 C 531/99-85 z 19. decembra 2001 o trovách v zmysle ustanovenia § 164 Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd vydal 31. marca 2003 pokyn na doručenie predmetného opravného uznesenia účastníkom konania a opätovné predloženie spisu krajskému súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní podaného sťažovateľom. Krajskému súdu bol predmetný spis doručený 25. apríla 2003.

Krajský súd nariadil 10. júna 2003 termín pojednávania na 30. jún 2003. Na pojednávani 30. júna 2003 krajský súd rozsudkom č. k. 4 Co 184/03-109 v časti potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 2 C 531/99-85 z 19. decembra 2001, pričom v časti predmetný rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Predmetný spis bol okresnému súdu vrátený 22. septembra 2003.

Okresný súd vydal 23. septembra 2003 pokyn na doručenie uznesenia krajského súdu účastníkom konania a ich právnym zástupcom. Okresný súd prípisom z 23. septembra 2003 požiadal navrhovateľa a jeho právneho zástupcu o doplnenie dôkazov týkajúcich sa predmetu konania v určenej lehote. Okresnému súdu bola 10. októbra 2003 doručená žiadosť Krajskej prokuratúry v Prešove (ďalej len „krajská prokuratúra“) o zapožičanie predmetného spisu.

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 7. októbra 2003 dovolanie proti právoplatnej časti rozsudku č. k. 2 C 531/99-85 z 19. decembra 2001 v zmysle ustanovenia § 237 písm. b) a g) Občianskeho súdneho poriadku. Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 3. novembra 2003 návrhy na ďalšie dokazovanie týkajúce sa predmetu konania.

Okresný súd vydal 21. júna 2004 pokyn na doručenie prípisu sťažovateľovi, aby sa v určenej lehote vyjadril, či vznáša námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyňi alebo všetkým sudcom okresného súdu. Okresný súd prípisom z 13. júla 2004 zaslal krajskej prokuratúre rozsudky okresného súdu a krajského súdu v predmetnej veci a uviedol dôvody, pre ktoré nie je možné zapožičať posudzovaný spis. Krajská prokuratúra v liste doručenom predsedovi okresného súdu 28. júla 2004 požiadala o zapožičanie predmetného spisu. Predseda okresného súdu vydal 29. júla 2004 pokyn na okamžité zaslanie spisu krajskej prokuratúre. Spis bol vrátený okresnému súdu 27. augusta 2004.

Sťažovateľ vo vyjadrení doručenom okresnému súdu 31. augusta 2004 uviedol, že nevznáša námietku zaujatosti. Okresný súd vydal 3. septembra 2004 pokyn na doručenie dovolania sťažovateľa navrhovateľovi a výzvy sťažovateľovi na úhradu súdneho poplatku

za podané dovolanie. Okresný súd vydal 20. septembra 2004 pokyn na zistenie skutočnosti, či bol sťažovateľom požadovaný súdny poplatok uhradený.

Podľa záznamu o zložení okresného súdu z 22. septembra 2004 sťažovateľ uhradil súdny poplatok za podanie dovolania 16. septembra 2004. Posudzovaný spis bol následne doručený najvyššiemu súdu 15. októbra 2004 za účelom rozhodnutia o dovolaní. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Cdo 222/2004 z 20. januára 2005 dovolanie sťažovateľa odmietol, pričom spis bol okresnému súdu vrátený 31. januára 2005.

Okresný súd nariadil 28. februára 2005 termín pojednávania na 31. marec 2005. Podľa úradného záznamu okresného súdu zo 16. marca 2005 sťažovateľ nahliadol v uvedený deň do predmetného spisu. Okresnému súdu bola 24. marca 2005 doručená žiadosť ústavného súdu o predloženie posudzovaného spisu. Právny zástupca navrhovateľa doručil okresnému súdu 31. marca 2005 späťvzatie žaloby a žiadosť o priznanie náhrady trov konania

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 4. apríla 2005 vyjadrenie, v ktorom vzniesol námietku zaujatosti proti zákonnej sudkyňi, celému okresnému súdu, a žiadosť o prikázanie prejednávanej veci Okresnému súdu Vranov nad Topľou s prílohami. Okresný súd vo vyjadrení z 27. apríla 2005 adresovanom Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky uviedol dôvody, pre ktoré nie je možné zapožičať predmetný spis.

Zákonná sudkyňa sa vyjadrila k námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom stanoviskom zo 4. mája 2005. Ústavný súd listom z 12. mája 2005 opätovne požiadal okresný súd o predloženie posudzovaného spisu. Uvedenou žiadosťou ústavného súdu (č. l. 162 – 163) posudzovaný spis končí.

V.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. V zmysle čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne a bez zbytočných prietáhov.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom nestačí, že štátny orgán vo veci koná (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 157/02, I. ÚS 76/03). Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99, III. ÚS 127/03 a ďalšie).

Sťažovateľ využil právny prostriedok, ktorého uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, a podal sťažnosť na prietahy v konaní 10. decembra 2003. Predseda okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr 10 036/03 z 22. júna 2004 uviedol, že sťažnosť považuje za opodstatnenú, a nariadil zákonnej sudkyni v predmetnej veci okamžite konať.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 813/00, III. ÚS 111/02,

IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd konštatuje, že hoci predmetom sporu je žaloba týkajúca ochrany osobnosti, ktorá nepatrí k jednoduchým veciam po skutkovej stránke, napriek tomu ide o vec, ktorá patrí do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Ústavný súd navyše v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pokiaľ posudzoval predmetné konanie z hľadiska zbytočných prietahov, práve s prihliadnutím na skutkovú stránku veci posudzoval len obdobia nečinnosti okresného súdu, keď neboli v určitých obdobiach vykonané žiadne úkony v predmetnej veci s ohľadom na skutočnosť, že v konaniach o ochranu osobnosti často dochádza k predĺženiu konaní kvôli skutkovej náročnosti sporov.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny.

Sťažovateľ doručil okresnému súdu ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaniach 18. novembra 1999 a 23. augusta 2001 z dôvodu plnenia pracovných povinností. Napriek skutočnosti, že sťažovateľ ako účastník konania využil svoje oprávnenie v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, uvedenými neúčastami došlo k určitému predĺženiu konania, ktoré nemožno pripísať na ťarchu okresného súdu

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu vyššie uvedeného

práva, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 3/00).

Ústavný súd z prehľadu úkonov vykonaných okresným súdom v tejto veci zistil, že okresný súd nevykonal žiadny úkon v posudzovanej veci od 18. novembra 1999 do 31. mája 2001 (18 mesiacov) a od 3. novembra 2003 do 21. júna 2004 (6,5 mesiacov).

Predseda okresného súdu v stanovisku doručenom ústavnému súdu 11. októbra 2004 uviedol rozbor napadnutej veci s časovou analýzou jednotlivých úkonov tak, ako ich vypracovala zákonná sudkyňa prejednávajúca posudzovanú vec.

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku postup okresného súdu v predmetnej veci vyhodnotil ako konanie, v ktorom došlo k zbytočným priet'ahom zo strany okresného súdu v celkovej dĺžke 24,5 mesiacov (t. j. obdobia od 18. novembra 1999 do 31. mája 2001 a od 3. novembra 2003 do 21. júna 2004).

Právo zaručené podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynule smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97).

Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené základné právo s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd preto v zmysle uvedeného článku ústavy prikázal vo výroku tohto rozhodnutia okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov.

VI.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva sťažovateľa, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

Ústavný súd pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vzal do úvahy obdobie nečinnosti okresného súdu, ako aj okolnosť, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k zbytočným priet'ahom v predmetnom konaní, ale svojimi procesnými úkonmi prispel k určitému predĺženiu posudzovaného konania, ktoré však nemožno pripísať na vrub okresnému súdu. Ústavný súd považuje sumu 20 000 Sk pre sťažovateľa za primeranú so zreteľom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci, a preto žiadosti sťažovateľa, ktorý požadoval priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 30 000 Sk, vo zvyšnej časti nevyhoviel.

Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, preto ústavný súd žiadosti sťažovateľa o primerané finančné zadosťučinenie vo zvyšnej časti nevyhoviel a priznanú sumu považoval za primeranú aj s ohľadom na dĺžku zbytočných priet'ahov v posudzovanom konaní.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý v odôvodnených prípadoch umožňuje ústavnému súdu podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy, ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa bolo porušené, a teda mal vo veci úspech.

Právny zástupca sťažovateľa vo vyjadrení z 22. júna 2005 žiadal o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom za právne služby poskytnuté v roku 2004 a 2005 v celkovej sume 11 889 Sk. Vzhľadom na skutočnosť, že požadovaná suma neprekračuje sumu trov právneho zastúpenia vyčíslenú podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ústavný súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia v požadovanej sume, pričom uvedenú sumu ústavný súd zaviazal uhradiť okresný súd na účet právneho zástupcu sťažovateľa (ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto nálezu.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2005